

ONTWIKKELINGEN

29 november 1974

Goedenavond, vrienden.

Zoals bekend is, weten wij niet alles en kunnen wij fouten maken ook. Houdt daarmee rekening wanneer wij samen het onderwerp bespreken, dat u deze avond vanuit de zaal dient op te geven. Wilt u mij uw keuze bekend maken?

Reactie: A. Heeft het bijhouden van een dagboek zin, of houdt dit je vast aan het verleden? B. Is de huidige regen van blijvende aard? C. Een prognose voor het volgende jaar.

Antwoord: Het eerste is een vraag, het tweede dito en het derde punt is eigenlijk nog niet aan de orde. Maar wij kunnen wel spreken over:

ONTWIKKELINGEN

Want wanneer je naar uw wereld kijkt en al wat daar op het ogenblik plaats vindt, staat men toch wel wat vreemd te kijken naar ik meen. Neem de voortdurende regens die de mensen zien en de wijze waarop enkele mensen met alle macht proberen daaruit voor zich een extra staatsinkomen te putten bv. Je bent dan toch wel geneigd jezelf af te vragen of er met de wereld mogelijk iets aan de hand is. Wat klimaat betreft is dit inderdaad het geval. Aan de poolkappen zijn veranderingen kenbaar en men zou zelfs mogen veronderstellen dat er misschien een kleine ijstijd op komt is. Persoonlijk vermoed ik dat de ijstijd eerst in de komende zomer uit zal breken en dan voornamelijk uit consumptie-ijs zal bestaan. Maar hoe dan ook: de beschouwer kan terecht zeggen dat er op aarde iets vreemds aan de hand is.

Wie probeert het heden af te wegen tegen het verleden, moet wel het gevoel krijgen er niets meer van te begrijpen. Kortom: een gevoel, dat men eveneens kan krijgen, wanneer men zijn dagboek naleest en ontdekt, hoe dom men in het verleden is geweest. Ook dan vraag je je af, hoe je de zaken op die bepaalde wijze hebt kunnen zien, beleven en doen. Soms vergeten de mensen daarbij dan wel eens, dat zij vandaag anders zijn geworden.

Ook uw wereld is in de laatste tijd anders geworden. In die wereld zijn enorme spanningen ontstaan, die zeker niet voornamelijk van economische aard zijn. Vooral heeft men te maken met grote psychische spanningen, maar daarnaast mogen wij de grote geestelijke invloeden en spanningen zeker niet verwaarlozen. Want rond uw wereld zijn deze van zeer groot belang en men kan deze zelfs grotendeels aansprakelijk stellen voor alles, wat zich op het ogenblik zoal afspeelt. Wat is dan de meest sprekende tendens van het ogenblik? Kijk zelf maar: vroeger was er een verhouding uitgedrukt in standen, niet alleen tussen de mensen onderling, maar ook in de relatie tussen gebieden en staten. Wanneer je tot de grote staten of standen behoorde, had je zo je sycofanten, de mensen die je navolgden en vereerden. Een groot deel van die mensen zat dáár, waar men nu spreekt over onderontwikkelde gebieden. Wanneer je tot hen zo nu en dan een waardierend of geruststellend woord sprak, deed je voor hun gevoel reeds veel voor hen.

Tegenwoordig wil echter eenieder de grootste zijn. Ik weet niet of men deze mentaliteit over heeft genomen van figuren als Mohammed Ali of ergens anders deze denkbeelden heeft geleerd. Maar wanneer u kijkt naar alle kleine staatjes van dit ogenblik, zo valt op, dat zij vooral van grotere en rijkere staten onafhankelijk willen zijn. Daarnaast wensen zij welvaart, en daarmee bedoelen zij in feite het westerse type van welvaart.

Deze mensen willen een maximale prijs hebben voor hun eigen producten en gelijktijdig zouden zij een minimale prijs willen betalen voor al hetgeen zij importeren, zoals eens de rijke staten deden. Er is dus een andere relatie tussen de naties ontstaan, die ontwrichtend op de wereld-economie werkt. Want de wereld is er nu eenmaal aan gewend, dat vele producten voor zeer lage prijzen verkrijgbaar zijn, omdat in vele landen de mensen voor bijna niets werken. Men kan daarvan dan heel dure zaken vervaardigen voor een nog redelijke prijs, ook al zullen de grondstofproducenten dergelijke zaken bijna nooit kunnen kopen. In deze dagen staan de zaken er wel wat anders voor. Ik kan u een verhaal gaan vertellen over deze ontwikkelingen in een verre toekomst maar meen meer in uw geest te handelen, wanneer ik wat dichterbij het heden blijf.

De ontwikkeling tussen de verschillende staten heeft tot nu toe het volgende uitgewezen: Een zeer groot aantal kleinere en vooral zeer jonge staten blijkt niet in staat intern orde te handhaven en iets te bereiken. Het zijn voornamelijk deze staatjes die naar buiten toe een grote mond opzetten en het tekort in eigen interne ontwikkeling goed schijnen te willen maken door aan de buitenwereld de meest extreme eisen te stellen. Dat is een tendens die voor het geheel van de wereldmarkt veelbetekenend is. Zolang de grote kapitaalgevers van de wereld, de internationale ondernemingen, in dergelijke gebieden vaste voet hebben gaat het nogal. Een kartel of concern zal de mensen mogelijk wel wat uitbuiten, maar het heeft er ook belang bij dat de handel blijft voortgaan. In steeds meer staatjes begint men te begrijpen dat de internationale ondernemingen zoveel mogelijk aan land en volk trachten te verdienen. Men verzet zich daarom in toenemende mate tegen hun optreden en tracht hun invloed te beperken, wat gevolgen heeft voor lonen en prijzen in die gebieden.

Dat de kartels er belang bij hebben dat de arbeid in bepaalde gebieden goedkoop blijft is duidelijk. Wanneer de werkkraft elders te duur dreigt te worden kan men eenvoudig een nieuwe vestiging tot stand brengen in een land, waar de arbeid nog goedkoop is en ook de lasten lager zijn. Zo kan men immers als bedrijf zijn eigen winstpercentage zekerstellen. Maar er zijn steeds minder volkeren die daarin willen trappen, zelfs indien hun regeringen nog het spel meespelen. Zo ontstaan allerhande spanningen.

Het westen dat altijd gewend was vele grondstoffen en producten zeer goedkoop te verwerven, is eenvoudig niet in staat zijn eigen economische ontwikkelingen te handhaven en gelijktijdig de hogere prijzen die overal gevraagd worden, op te brengen zonder eigen welvaart daarbij te zien dalen. Denk hierbij niet alleen aan een oliecrisis, ofschoon daarover en over energie in het algemeen de komende jaren nog vele malen gesproken zal worden. U moet zich realiseren dat eenzelfde ontwikkeling geldt voor bepaalde ertsen, plantaardige producten als tabak, koffie, thee en rubber bv.

Het westen heeft het dus heel wat moeilijk. En zo min als al die kleine staatjes terecht of ten onrechte geneigd zijn hun mogelijkheid tot meer verdienen en hogere welvaart - vooral voor de heersende kaste - te bereiken, zo min zijn in het westen groepen als bv. vakbonden bereid hun eigen denkbeeld van welvaart en vooruitgang af te remmen om zo de heersende economische mogelijkheden te redden. Ook zij willen verder gaan met hun opzet: hun streven naar macht. Dit zal vooral tot uiting komen in iets wat zij nivellering noemen. Wat er helaas vooral op neer komt dat men vlijtige en zeer bekwame werkers meer wil laten betalen voor het feit dat anderen minder kunnen of willen doen.

Daar zit men mee. Kijk eens naar de psychische spanningen die daaruit voortkomen. Het zal u duidelijk zijn dat bijna iedereen in deze tijd zich heeft aangewend alleen te zien naar iemand die het beter heeft. Ieder wil het zo goed hebben als degene waarnaar hij kijkt. Maar indien eenieder het zo goed zou krijgen, zou binnenkort niemand het nog goed kunnen hebben. Wat betekent dat de eisen, die door verschillende groepen openlijk gesteld worden, nimmer zullen kunnen voeren tot het resultaat dat men zich daarvan algemeen pleegt voor te stellen. Aan de andere kant: kan een mens zonder meer afstand gaan doen van iets wat hij als zijn onvervreemdbaar recht is gaan beschouwen? Dat valt zwaar.

Neem als voorbeeld eens een onderontwikkeld land dat gewend is per jaar honderdduizenden tonnen aan voedsel ten geschenke te krijgen. Wanneer je die mensen zegt dat zij hun eigen landbouw moeten gaan verbeteren en voor zichzelf moeten gaan zorgen, zullen zij in theorie het daarmee eens zijn. Maar owee, wanneer je de euvele moed hebt hen nu niet langer de dingen te geven die voor hen zo langzaamaan een gewoonrecht zijn geworden. De mensen van deze landen zien een dergelijke steun niet meer als een edelmoedige gift, maar eenvoudig als een recht, dat zij verworven hebben door het feit dat zij minder hebben dan anderen zonder meer. Soortgelijke situaties ziet men over de gehele wereld ontstaan, terwijl eenieder begint te begrijpen, dat je als mensheid niet verder kunt gaan, zoals je tot nu toe hebt gedaan.

In het volgende jaar zal dit duidelijk gaan blijken en zal men geforceerd vaak een keuze moeten maken. Welke zal die keuze zijn? Zal men kiezen voor een wereld zonder honger, maar dan ook een wereld zonder weelde? Of zal men eerder kiezen voor het behouden van de bestaande welvaart in de staten die deze nu reeds kennen? Wat er ook gebeurt, het is wel zeker dat een groot aantal mensen psychisch onder hogere druk zal moeten gaan leven. Duidelijk is dat hieruit haat voort zal komen en het extremisme overal verder toe zal gaan nemen. Daaraan ontkomt men niet.

U zult er goed aan doen bij alles niet te vergeten, dat ook extremisten denken dat zij vechten voor hun rechten, zelfs wanneer u het geheel anders ervaart en beziet. Deze mensen bouwen zich een beeld van een ideale wereld. Maar ook anderen doen dit. Het wonderlijke hierbij is wel, dat die ideale wereld ervoor bijna alle mensen in grote lijnen gelijk uitziert: Het is een wereld waarin je betrekkelijk weinig hoeft te werken, waarin je naar verhouding veel verdient en daardoor kunt beschikken over een voldoende huisvesting, en voldoende gevarieerd voedsel, terwijl men zich de weelde van ontspanning kan permitteren en daarnaast aan bepaalde luxe wensen kan toegeven. Het beeld van de bezittingen wijkt natuurlijk nogal af. In het ene land wenst men een auto te bezitten, in een ander land komen de stoutste fantasieën niet verder dan een eigen fiets. Vergelijkbaar is dit toch wel: men vraagt naar persoonlijke vervoersmogelijkheid en dit met middelen van vervoer, die je tevens de kans geven je sociaal boven anderen verheven te voelen.

Alle mensen zien een dergelijk ideaalbeeld als iets, wat in de praktijk voor eenieder mogelijk is. Overal geloven de mensen intens in de mogelijkheid beter te gaan leven. Zo goed als in Nederland veel arbeiders eerlijk geloven in de mogelijkheid tot een dertigurige werkweek te komen met een hogere salariëring, zodat eenieder een eigen auto etc. zal kunnen hebben, zo geloven arme boeren in India in de mogelijkheid met moderne middelen te werken, tractoren in de plaats van dieren en grotere stukken land te verkrijgen, zodat het inkomen hoger wordt, men geen honger meer zal kennen en zijn kinderen een goede opvoeding zal kunnen geven.

Deze beelden worden overal door de mensen uitgestraald. Het is een golf van gedachten, die rond de wereld loopt. Het zal u mogelijk zijn opgevallen, dat in het denken van de mensen in het afgelopen jaar nogal wat oordelen zijn geveld over toestanden en acties van anderen. Men heeft zich eigen meningen gevormd, terwijl het merendeel van de mensen ook de neiging vertoonde tegenstellingen te vergroten en tegenover elkaar te stellen. Wat meer is: men heeft het niet bij woorden en theorieën gelaten, maar heeft ook getracht er praktisch iets aan te doen. Nu gaat die golf van gedachten verder rond de wereld en heeft invloed op de mensen. Gelijktijdig nemen de economische spanningen steeds verder toe. Dan zullen wij dus een grotere discrepantie zien ontstaan tussen het beeld van het mogelijke zoals $\frac{3}{4}$ van de mensen dit nu ziet en de concrete mogelijkheden. Er komt een botsing tussen de wereld van de menselijke illusies en de feitelijke werkelijkheid, die steeds meer gaat omvatten.

De geest speelt op uw wereld ook altijd zijn rol en zal in het komende jaar ongetwijfeld daaraan geen einde maken. De geest heeft reeds nu getracht om onder de mensen een wijziging van levensvisie en een andere waardering voor eigen levenshoud te bewerkstelligen. Men heeft daar veel werk mee gehad en heeft inderdaad bereikt dat vele anders gaan denken. Men heeft meer vertrouwen in niet direct stoffelijke waarden bij vele mensen kunnen tot stand brengen en daarnaast een versterking van het religieuze gevoel van de mensen tot stand zien komen.

Wij hebben echter niets aan een religieus gevoel zonder meer, zoals men geestelijk gezien weinig of niets heeft aan een toenemen van de paranormale begaafdheden zonder meer. Het is natuurlijk leuk wanneer de gehele wereld opeens bezaaid blijkt te zijn met helderzienden. Maar of zij nu wel iets zien dan wel niets kunnen zien, de problemen voor de mensen blijven dezelfde. Wij hebben natuurlijk veel aan mensen die zeggen dat Jezus de redder is, of mensen die met een meester in contact komen en daardoor iets kunnen bereiken. Maar de meesten blijven steken bij een definiëren van de filosofisch juiste levensbenadering, zonder te willen beseffen dat de praktijk hierbij ook en zelfs van groter belang is. Indien je je altijd rond hebt gegeten en een theorie van offers brengen kent, zul je wanneer je enkele dagen werkelijk honger moet lijden, al snel in opstand komen tegen de gehele wereld. Maar dit protest wordt dan gedictieerd door de buik en niet door het ideaal.

In het komende jaar zullen steeds meer mensen gaven verkrijgen. Er zal echter onder hen maar een kleine minderheid zijn die leert deze gaven ook bewust te gebruiken. Ik zie ook in het godsdienstleven grote reeksen van conflicten rijzen. Want ook hier moet de praktijk te sterk af gaan wijken van het ideaal en zal de geestelijke beleving te ver af komen te staan van de als feitelijk erkende noodzaken en mogelijkheden.

Zo bezien zal het volgende jaar voor de wereld niet bepaald een rustig jaar worden. Het is eerder een periode, waarin de energie bij de meeste mensen aanmerkelijk toe zal nemen, waarin het vooral de vraag is, wat die mensen met die kracht zullen gaan doen. Energie kan ertoe voeren, dat de Nederlanders inderdaad meer bereid zijn om elkaar zonder aanzien des persoons te gaan helpen en ondersteunen. Maar de kans lijkt mij groter, dat eenieder vooral aan zich gaat denken, wat dan wel zal voeren tot een officieel uitreiken van volgnummertjes op het Binnenhof, zodat de demonstraties elkaar tenminste niet al te veel in de weg gaan lopen.

Het is mogelijk, dat de Amerikanen in gaan zien, dat een vrije maatschappij alleen te handhaven is, wanneer alle mensen ook gelijke mogelijkheden hebben. Maar de kans is groter, dat men zal trachten in deze maatschappij een groot deel van het volk in mogelijkheden en rechten zover te binden, dat voor een bepaalde klasse burgers tenminste een schijn van vrijheid mogelijk wordt. Wat botsingen betekent. O, ik denk voor het volgende jaar niet in de eerste plaats aan botsingen tussen kleurlingen en blanken, of schoon die er ongetwijfeld zullen zijn. Ik denk hierbij eerder aan grote botsingen tussen belangengemeenschappen.

Ik voorzie grote conflicten o.m. tussen boeren en arbeiders in de industrie. Ik voorzie geweld en plundering van winkels door mensen, die het met de voortdurende stijgingen van prijzen niet eens zijn. Ik voorzie ook grote politieke moeilijkheden, niet alleen voor de huidige president, maar ook voor de vele gekozen volksvertegenwoordigers, die niet in staat zullen zijn ook maar in schijn iets van hun nadrukkelijk gedane politieke beloften waar te maken en zo hun geloofwaardigheid als persoon verliezen. Wat, gezien de omstandigheden in de VS, voor velen van hen wel eens tot uitermate pijnlijke situaties kan voeren. Kijk ik naar een wereldbeeld in Afrika, zo zie ik, dat ook hier de mens in toenemende mate de discrepartie gaat gevoelen tussen leuzen en feiten. Ook hier wil de mens bereiken, maar hoe kan hij? Hij is machteloos. En machteloosheid heeft men in Afrika maar al te vaak in bloed gesmoord.

Ik vrees, dat dit het komende jaar op meerdere plaatsen zal gebeuren. Er zullen in dit gebied ook nieuwe profeten opstaan. Er zullen weer bewegingen ontstaan die acties voeren, die meer te maken hebben met de groene magie en de geheime genootschappen dan met redelijkheid, economie werken en het ontwikkelen van een volk.

Geen al te leuke tijd dus voor de mensheid. Maar aan de andere kant een periode, waarin door de mensheid als geheel een proef wordt afgelegd, een proeftijd eigenlijk, die nog lang na het einde van 1975 voortduurt, want zo snel is een dergelijke proef niet voorbij. Een deel van die proef bestaat erin dat men zich zal moeten gaan afvragen wat belangrijker is: wat je in je draagt en de mogelijkheden die je hierdoor voor jezelf kunt vinden, zelfs te midden van een wereld in conflict, dan wel een ideaal dat gescheiden kan blijven van de werkelijkheid, zodat het streven

van de mensheid langzaam ten onder kan gaan in een veelheid van meningen die elke werkelijke ontwikkeling en actie onmogelijk dreigen te maken.

Wanneer je de ontwikkelingen voor de komende tijd beziet moet je wel constateren dat de conflicten aangroeien. Wat eenieder u kan vertellen. Het feit dat die conflicten gepaard gaan met toenemende geestelijke spanningen is echter iets waar men gemeenlijk over weg ziet. Men meent mogelijk dat dit minder belangrijk is. Want in het westen begrijpt men m.i. op het ogenblik nog te weinig dat de mens een eenling is, zodat je elke mens afzonderlijk dient te benaderen. Men kan er niet mee volstaan een beeld van een soort familie Doorsnee te ontwerpen en daar het gehele beleid, maatschappelijk verkeer, huisvestingsbeleid e.d. op toe te spitsen. In vele jonge staten beseffen de leiders al evenmin dat de mens een individu is en dat normering daarbij alleen kan plaats vinden vanuit een vrijwillige beperking en nooit vanuit een met bloeddorst uitgeoefende dwang.

De mens moet weer terugkeren tot zichzelf. Hij kan niet zonder meer opgaan in bv. "de beweging". Wat daaruit voortkomt kan men werkelijk nu wel weten. Het gevolg is altijd weer dictatuur, of die nu uitgaat van de mensjewieken, de bolsjewieken of de fascisten. Men zal terug moeten keren op het pad, waarop nu steeds meer instellingen en instanties zijn gaan menen, dat zij het volste recht hebben de vrijheid van anderen aan banden te leggen, de besluiten van anderen ongedaan te maken en eigen zin ten koste van alles door te zetten, alleen omdat dit volgens hen politiek of voor de vrede beter uit schijnt te komen. De Pax Americana wordt trouwens het komende jaar wel zeer sterk bedreigd, omdat steeds meer volkeren en groepen weigeren zich zonder meer te laten manipuleren. Men zal terug moeten keren tot het streven van en de aansprakelijkheden van de enkele mens. Dat is een moeizame ontwikkeling, die een weg terug schijnt te zijn. Nu is alles toegespitst op massa en massaliteit.

De gehele westerse cultuur is gebaseerd op de veelheid in gelijkvormigheid. Maar nu zal men toch terug moeten keren tot de eenling, die in zijn pluriformiteit met anderen toch een gemeenschap en een hechte eenheid kan vormen. Hier komt de geest en haar werk in het brandpunt te staan. Het is nu niet meer voldoende om bepaalde chaotische ontwikkelingen te stimuleren en het daarbij grotendeels te laten.

Ofschoon ik vanuit mijn standpunt niet volledig kan overzien wat de Witte Broederschap het volgende jaar voornemens is te doen, besef ik toch wel enkele punten die onvermijdelijk en noodzakelijk zijn. Een daarvan is het opvoeren van het persoonlijk bewustzijn bij zoveel mogelijk individuen en het scheppen van een toenemende mogelijkheid tot juist reageren, door bv. een doen toenemen van de telepathische gevoeligheid bij velen. Want zo zal de eenling steeds juist op de werkelijke inhouden van andere eenlingen kunnen gaan reageren. Dan kan men iemand een antwoord geven dat niet een algemene benadering is op grond van een niet geheel begrepen vraag, maar zal men kunnen responderen op de meer persoonlijke inhoud van een vraag, die altijd voor een deel in de steller blijft verborgen.

Ik heb het gevoel, dat wij in de komende tijd ook weer veel meer actie zullen gaan zien vanuit de vele adepten en ingewijden, die nog steeds over de gehele wereld een soort geestelijk netwerk vormen. Zeker, zij zijn langzaam verdwenen achter het decor van allerhande bewegingen en ook hun filosofieën, die toch zelfs bepaalde onderzoeken in laboratoria hebben gestimuleerd, bleven op de achtergrond, een zacht en bijna onhoorbaar gemurmel op de achtergrond van het geraas en gerumoer van de z.g. vooruitgang. Hun uitingen bleven ongehoord in de strijd om de welvaart in het westen en de noden van het leven in andere delen van de wereld.

Maar deze ingewijden doen reeds nu weer meer van zich horen. Reeds nu zijn er enkele opvallende punten te zien die voor verdere ontwikkelingen op dit gebied veelbelovend zijn. In Siberië, dat oord waar vroeger alleen bannelingen leefden, zijn nu steden opgebouwd, die reeds langere tijd voornamelijk door onderzoekers en wetenschapsmensen worden bewoond. Het zijn wonderlijke gemeenschappen die van de rest van de wereld wat vervreemd lijken te zijn, zelfs van de Russische wereld en de partij, zoals wij die in het westen menen te kunnen zien.

In deze groepen blijkt opeens een zeer grote belangstelling voor het paranormale te zijn ontstaan. In een enkele stad zijn mij met zekerheid 7 gevallen bekend, waarbij experimenten – voornamelijk op het gebied van de biochemie – sterk werden beïnvloed door gegevens, die men langs paranormale weg had verkregen. Want men neemt die dingen serieus, ook al doet men of het alleen maar een spelletje is, want anders zou het niet worden toegestaan.

Ook in andere landen, tot zelfs uw land toe, zie ik invloeden ontstaan waardoor het paranormale steeds meer aandacht krijgt en, wat belangrijker is, bepaalde zaken die middels paranormale verschijnselen en uitingen onder de aandacht van de mens worden gebracht, door die mensen ernstig worden onderzocht en verder ontwikkeld. Indien wij al spreken over ontwikkelingen dan moeten wij zeker de aandacht vestigen op deze ontwikkeling die ten gevolge heeft dat steeds meer mensen ernstig ernaar gaan streven een hoger geestelijk niveau te bereiken, zodat menige mens reeds nu bewust of onbewust werkt met gegevens die hij vanuit dit hogere geestelijke niveau in zich verwerft. Dit lijkt mij erg belangrijk, al moet u natuurlijk niet denken dat de stofmens tot geest kan worden. Dat doet hij maar eenmaal in een leven, want na de verandering leeft hij niet meer op aarde. Maar de mens kan wel degelijk leren dichter bij een meeromvattende werkelijkheid te leven, een werkelijkheid, waarbij we niet meer te maken hebben met onderling bedrog e.d., maar de mens een mogelijkheid zien vinden waardoor hij meer en eerlijker kan werken en bestaan, alles vernieuwende zonder daarbij het oude zonder meer te verwerpen.

Indien u vraagt naar de ontwikkelingen voor de komende tijd, zo meen ik dat 1975 zich naast alle strijd en toenemende problemen als werkloosheid, afnemende welvaart, toenemende regeringsbestedingen en daardoor geldontwaarding, ook vele positieve mogelijkheden brengt. Juist wanneer geld en bezit minder betrouwbaar, minder zeker worden - wat in de komende tijd ongetwijfeld het geval zal zijn - moet je wel grijpen naar geestelijke zekerheden. Maar om te kunnen leven in een gemeenschap kun je niet met zekerheden volstaan. Je hebt vaardigheden nodig. Geestelijke vaardigheden naast geestelijke zekerheden gaan in het leven en de belangstelling het komende jaar een steeds groter aandeel krijgen en bepalen een groot deel van de ontwikkelingen. Veel bedrog en zelfbedrog zal door dit alles onmogelijk worden gemaakt. Dit behoeft men niet te betreuren ofschoon hierdoor bepaalde romantische trekjes in de maatschappij ten einde gaan komen. De illusies en slagzinnen blijven bestaan. Wij zullen het komende jaar waarschijnlijk zelfs meer officiële slagzinnen te horen krijgen dan in de voorgaande 10 jaren tezamen. Maar er is een verschil: vroeger geloofden de mensen in dergelijke slagzinnen nu zal men er voornamelijk om lachen.

Dit jaar lijkt een act de balans van geest en mens, waarbij men lijkt te gaan over twee bakken - zoals in mijn jeugd - waarvan de een met roet, de ander met meel gevuld is. De mensen zullen er lang over spreken of nu vallen naar wit of naar zwart beter is. De geest echter beseft: hoe je valt is niet zo belangrijk, wanneer je al valt. Dan is het alleen nog maar belangrijk dat je bij de val niet de nek breekt. Wit en zwart zijn in een dergelijk geval gelijkwaardig. De mensen zullen dit moeten gaan begrijpen.

De enige zekerheid in het komende jaar voor alle meer bewuste mensen is, dat men ten koste van alles een evenwicht zal moeten handhaven. Dit evenwicht echter kan volgens mij in deze periode alleen geestelijk gevonden worden, terwijl alleen een geestelijk evenwicht in staat is in de gedachte-sfeer van de wereld - vol van idealen die stoffelijk onmogelijk zijn, maar door vele mensen toch als bereikbare waarheid beschouwd worden - iets te brengen van broederschap, wederkerigheid in het menselijke bestaan, waarbij het ik niet meer, zoals tot nu toe, stil blijft staan bij "mijn ideaal, mijn belangen, mijn oordeel". Ik dacht dat de geest in 1975 een zeer belangrijke rol gaat spelen en meen dat u in de periode van nu tot 1978 daarvan vele blijken zult zien.

U vraagt zich af hoe het zal gaan met de wetenschap? De wetenschap is zo langzaamaan een voornamelijk politiek of economisch gebonden zoeken geworden. Er bestaan maar weinig wetenschapsmensen die iets nastreven en onderzoeken, zonder daarbij gebonden te zijn aan een politieke machtsgroep dan wel commerciële belangen. In de komende tijd, ook in het volgende jaar, zullen steeds meer mensen beseffen dat dit voor hen niet de juiste weg is.

Vele onderzoekers zullen weer op meer persoonlijke basis onderzoek gaan doen en daarbij desnoods afzien van grote en perfect ingerichte laboratoria. Zij zullen niet meer willen beantwoorden aan de eisen van anderen, maar zoeken naar iets waarmee zijzelf kunnen werken zonder voorbehoud, een richting van onderzoek gaan kiezen die zij kunnen leven.

Volgens mij zal de wetenschap in de komende paar jaren zijn grootste successen boeken op het gebied van de geneeskunde, de energiewinning en ook nieuwe voedingsmiddelen ontdekken en introduceren. Interessant is dat het merendeel van deze ontdekkingen reeds valt buiten het kader van de aan staat of maatschappij gebonden wetenschapsmensen en in vele gevallen zelfs een kwestie van persoonlijk gefinancierd onderzoek zullen zijn. Ook in het volgende jaar zullen wij reeds meer gaan horen van enkelingen die belangrijke ontdekkingen doen, waar de wereld zich nog aarzelend opstelt, maar die zij toch uiteindelijk zal moeten aanvaarden en gebruiken om het bestaanspeil van de mensheid te kunnen handhaven.

Ik voorzie in de komende jaren ook een reeks tegenslagen, die vooral partij-idealist en theologen zullen treffen. Ik meen dat het socialisme in de komende jaren zichzelf meer en meer verraadt en verkoopt omdat het enerzijds niet bereid is rekening te houden met de feiten en aan de andere kant zijn idealen vergeten wil, wanneer eigen belangen dit wenselijk maken. Het wordt in de ogen van velen steeds meer onbetrouwbaar en verliest kennelijk steeds meer van de broederschapsgedachte. De idealisten die nu nog zich hiermee verbonden voelen zullen steeds meer zoeken naar een vorm van samenwerking en broederschap met anderen die niet aan een organisatievorm op dogmatische grondslagen verbonden is.

Hoe het met het verkeer zal gaan? Rot. De reden is duidelijk: Het is niet mogelijk de maatschappij aan te passen aan de persoonlijke verkeersverlangens en eisen van de meeste verkeersdeelnemers. De neiging bij dezen zich persoonlijk in het verkeer uit te leven, zich te bewijzen en eigen ideaalbeeld gestalte te geven betekent, dat steeds minder mensen in het wegverkeer geneigd zullen zijn de voor een goed verkeersverloop noodzakelijke discipline op te brengen. Het komende jaar heerst in het verkeer nog meer dan nu de neiging te werken volgens het recht van de sterkste. Het vrachtverkeer en delen van het openbaar verkeer zullen zich door de luimen van andere verkeersdeelnemers niet willen laten ophouden, waardoor heel wat ongelukken zullen plaatsvinden.

De luchtvaart zal moeten erkennen dat haar toekomstdromen in de lucht zijn blijven hangen. Men meende te mogen plannen voor een voortdurende groei van het luchtverkeer maar vergat daarbij dat overdadige investeringen het luchtverkeer te duur hebben gemaakt. Ik voorzie bij vele maatschappijen dan ook een neiging terug te keren tot kleinere vliegtuigen en grotere eenvoud van service. Wat niet zo gek is. Luchtverkeer is voor uw wereld wel degelijk van groot belang en heeft een eigen taak. Maar op het ogenblik is die zeker niet gelegen in het vervangen van zoveel mogelijk ander verkeer door luchtbusverkeer. Men zal zich moeten beperken tot het scheppen van snelle vervoersmogelijkheden voor de betrekkelijk kleine groep mensen voor wie dit werkelijk belangrijk is.

Het massatoerisme zal de komende paar jaren nog zeer vele en vaak ook zeer goedkope luchtvervoersaanbiedingen brengen. De maatschappijen zitten met veel te grote en te vaak vliegende machines, die men toch op de een of andere wijze vol moet zien te krijgen. De neiging tot verre vakanties zal echter in steeds meer landen bij steeds meer mensen af gaan nemen, ook al zullen het komende jaar nog heel wat arbeiders naar Spanje of zelfs Griekenland willen reizen. Nederlanders vooral trekken in hun vakanties graag naar enigszins dictatoriaal geregeerde landen. Zij zijn sociaaldenkend maar voelen veel voor persoonlijke vrijheid en kiezen gewoonlijk voor hun vakanties die gebieden waar niemand vrijheden geniet behalve de toeristen. Toch zullen het komende jaar niet alleen luchtvaartmaatschappijen maar ook veel reisbureaus in moeilijkheden komen. Overdrijving en onderlinge concurrentie spelen een rol, daarnaast de afnemende lust van de toerist om in verhouding grote bedragen te besteden voor een vakantie in het buitenland. Onderontwikkelde landen blijven zitten met vele grote hotels gebouwd voor massatoerisme, die niet meer te exploiteren zijn.

Vele van deze projecten zullen een andere bestemming krijgen. In het komende jaar zal men de eerste tekenen van deze ontwikkeling duidelijk kunnen zien.

In uw eigen land zal het hotelwezen ook al een geheel nieuwe weg in moeten slaan. U zult geconfronteerd worden met de mogelijkheid, in verhouding goedkoop, ook in dure hotels te logeren. Voorlopig zal een dergelijk arrangement gebonden zijn aan het gebruik maken van een bepaald dienstenpakket. Er zijn meerdere zaken die in verhouding goedkoper zullen gaan worden. Een daarvan is in de komende tijd dienstbetoon. Want naarmate de mens gaat beseffen dat men niet meer verder kan gaan zoals men tot op heden gemeenlijk bij dienstverlenende bedrijven deed, zal men bereid zijn meer en betere diensten te verlenen tegen lagere vergoedingen. Wanneer de gewoonte, diensten te verlenen, toeneemt en minder mensen dit als een soort gunst aan de gebruiker beschouwen, zal volgens mij ook de belangstelling voor dienstverlenende beroepen toenemen.

In het verkeer zien wij overigens wel veel ongelukken dit jaar. Er is een cyclus lopende waarin dit gevaar toeneemt. Indien u weet hoeveel wagens met zeer giftige stoffen in de laatste tijd op de wegen verongelukt zijn en hoeveel last men ook in de zeevaart met giftige stoffen heeft gehad, zult u beseffen dat het een wonder is dat daar geen zeer ernstige situaties uit zijn voortgekomen. In 1975 zal het in vele gevallen niet mogelijk zijn de schade bij dergelijke ongelukken te beperken. Er zullen op dit terrein enkele grotere ongelukken of kleine rampen gebeuren. Veel invloed op de wijze van vervoer van gevaarlijke stoffen zal dit alles overigens niet hebben. Men denkt economisch en beschouwt winsten en behoud van arbeidsplaatsen als belangrijker dan mensenlevens. Wel zullen steeds meer mensen actiegroepen gaan vormen en hoe meer van die groepen er komen hoe minder werkelijke actie er is. Want ook dit is begrijpelijk: een actiegroep zal alleen wat bereiken wanneer de overheid haar als zodanig aanvaardt. Maar wanneer er te veel actiegroepen komen zal de regering geen lust meer hebben met een van die groepen tot een compromis te komen juist omdat alle andere groepen toch weer afwijkende eisen stellen. Men zal natuurlijk dan proberen de opstandigen terzijde te schuiven. In deze tijd lukt dat niet zo eenvoudig. Ik verwacht dan ook overal, zelfs in uw land, gewelddadigheden voortkomende uit het optreden van actiegroepen. Sabotage van projecten is eveneens te verwachten. Ik kan mij voorstellen dat bij het aanleggen van een omstreden weg opeens materieel kapotgaat, delen van het werk opeens beschadigd zijn e.d.

Over het weer wilde u ook iets weten? Ook het komende jaar blijft het weer afwijkingen van de norm vertonen. Koude, vochtigheid en warmte volgen elkaar ongewoon snel op. Instabiliteit van de hogere luchtlagen is algemeen. Uw land kan rekenen op een redelijke zomer die iets langer van duur is dan dit jaar. Zuidelijker echter zal een groot deel van het zomerseizoen door regen en onweer bedorven worden. De winter wordt wel koud maar alles bijeen valt het mee. Het einde van 1975 is echter aanmerkelijk kouder terwijl de herfst ook dan lange vochtige perioden heeft gebracht. Van het weer moet je gewoon niet te veel verwachten. Felle kou zal bij vlagen voorkomen. Zeer warme dagen komen eveneens voor, maar toch niet bepaald veel. Een periode van 3 weken zonneschijn, waarin hoogstens een enkel buitje valt, verwacht ik in uw land in juni-juli. Waarmee wij, als Nederlanders, eens goed over het weer gepraat hebben en dus zo ongeveer aan het einde van het betoog komen.

Over de geest echter moet ik u nog iets zeggen: Het ziet er naar uit dat het volgende jaar zeer sterke krachten ter beschikking zullen komen. Ofschoon wij eerst na de volgende Wessac-bijeenkomst een overzicht kunnen hebben, neem ik toch aan dat de geest over zeer grote krachten zal kunnen beschikken. Ik meen dat die krachten meer spectaculair zullen worden ingezet dan tot nu toe het geval was. Kenbaar wordt dit aan eigenaardige toevalligheden of wonderen. Beïnvloeding van personen die hierdoor tot een voor hun normafwijkend gedrag komen zullen wij vele malen kunnen aanschouwen. Vooral personen in leidende functies zullen op voor eenieder kenbare wijze hierbij betrokken zijn. Ik denk hierbij aan Duitsland, China, Japan, waar mensen uitgeschakeld zullen worden. Anderen zullen geïnspireerd optreden waardoor snelle veranderingen in houding tegenover de wereld e.d. ontstaan. O.m. in Rusland zal dit het geval kunnen zijn.

De gewone mens die over een steeds toenemende energie zal kunnen beschikken en meer dan normaal levenskracht zal kunnen verwerven, zal geneigd zijn feller te reageren. Het zal m.i. hierdoor voor de geest mogelijk worden de mensen aan te zetten tot acties, waarvan zij de noodzaak ook nu reeds erkennen, maar in de mogelijkheid waarvan zij tot op heden niet konden geloven. Ik vermoed dat omwentelingen op religieus terrein te bereiken zullen zijn, maar ook in verband met het gebruiken van atoomkracht. Ik verwacht einde 1975 zelfs geheel nieuwe ontwikkelingen op dit gebied. Zoals dan ook grote veranderingen rond deze tijd op zullen treden in verband met stedenbouw en huisvesting, waarbij ik meen dat zelfs reeds in uitvoering zijnde plannen mede beïnvloed worden.

Daarnaast zal de geest steeds meer mensen naar mijn mening kunnen laten zien dat geestelijke genezing en geestelijke ontspanning van belang zijn voor de hedendaagse mens, die toch leeft onder omstandigheden zo vol spanningen, dat deze soms onduldbaar lijken te zijn. Ik ben er verder van overtuigd dat vele mensen aan het einde van het jaar 1975 persoonlijk zullen kunnen zeggen: ik voel mij veel beter dan het vorige jaar rond deze tijd en eigenlijk ben ik nog gelukkiger ook. Maar daarnaast ben ik ervan overtuigd dat men, ziende naar de ontwikkelingen in de gemeenschap, veelal uit zal roepen: Mijn God, waar gaat dat naar toe?

Hebt u commentaar?

Vraag: Is de ontwikkeling waarvan u spreekt en de golven van kosmisch licht, waarvan in vorige lezingen sprake was, in overeenstemming met hetgeen de theosofen verwachten voor het komende jaar?

Antwoord: Moeilijk te zeggen. U hebt mogelijk bemerkt dat ik mij bij vele punten op de vlakte heb gehouden. Zoals ik u bv. vertelde dat ik voor het komende jaar zeer grote energieën verwacht te zien optreden, maar hieraan onmiddellijk toevoegde: om de betekenis en kracht te overzien moeten wij natuurlijk wachten op de resultaten van de volgende Wessac-bijeenkomst. Ik deed dit niet zonder redenen. Want krachten, kosmisch of geestelijk, kunnen vele vormen aannemen en ik kan mij zeker niet vastleggen op een vergelijk met de verwachtingen voor komende ontwikkelingen bij theosofen, Heiligen der laatste Dagen, of Jehovagetuigen.

Over de juistheid van deze verwachtingen kan ik al evenmin definitief spreken als over mijn eigen verwachtingen. Dat grote krachten optreden en dat de gevolgen daarvan ook voor de mens op aarde spectaculair zullen zijn, meen ik echter wel met zekerheid te mogen beweren. Om eenieder zoveel mogelijk tevreden te stellen zal ik, daar u verder geen vragen hebt, de kwestie van een dagboek houden nog even aanstippen. Een dagboek kan goed zijn. Want je schrijft de dingen op, zoals je die een bepaalde dag meent te zien en te voelen. Hierdoor is het later meestal beter mogelijk te beseffen, dat en hoe je anders bent geworden.

Veel mensen houden zich echter voornamelijk bezig met een dagboek om de goede dingen van het verleden naar voren te kunnen halen, terwijl men de ellende van vroeger glimlachend beziet of geheel wil vergeten. Dergelijke mensen hebben dan de neiging in het verleden te gaan leven. Dat kun je beter niet doen. Ik ken zelfs mensen die voor zich zeggen: ik wilde maar, dat wij weer in de middeleeuwen leefden, want dat waren pas goede tijden. Men dient echter te beseffen dat je het verleden nooit terug kunt halen. De invloed uit het verleden herhaalt zich wel, maar je verandert zelf en blijvend. Zodat het verleden nooit herleefd kan worden.

Neem de Gatsby-mode: een mode vol nostalgie. Zij is uit het verleden dat is waar. Maar denkt u dat het aantrekken van een dergelijk nostalgisch pakje enig verschil maakt in de mentaliteit van een man van heden, of een vrouw van vandaag? Wat de vrouwen betreft zo zou ik zelfs willen stellen dat de vrouwelijke mentaliteit nooit veel verandert, ook al volgt de vrouw vele modes van kleding en gedrag. Wanneer u een dagboek hebt kunt u in uw eigen leven terugkijken. Maar dat moet je dan toch voornamelijk doen om te beseffen hoe je nu geworden bent en dus in vergelijkbare omstandigheden ook anders zult moeten zijn. Een persoon is alleen een levende persoonlijkheid, wanneer hij een ontwikkeling doormaakt. En een ontwikkeling betekent het achterlaten van het verleden om de toekomst te kunnen winnen.

Dit zou ik aan alle dagboekschrijvers willen zeggen. Schrijf alles rustig neer, herlees het desnoods zo nu en dan, maar besef dat je vandaag nooit terug kunt keren tot iets wat in het verleden bestond of gebeurd is. Het verhaal uit een verder verleden kan hoogstens een persoonlijke anekdote zijn, maar nimmer een bepaling voor het leven en de mogelijkheden in het heden. Waarmee ik u hopelijk redelijk uw zin heb gegeven.

Mijn dank voor uw aandacht en onderwerpen. Voor degenen, die onderwerpen in hun gedachten hebben, zoals deze heden werden ingediend, wil ik nog opmerken, dat de eerstvolgende vrijdag bestemd is voor de beantwoording van uw vragen.

Goedenavond.

BEWUSTZIJSVERRUIMING

Goedenavond, vrienden.

Ook voor dit tweede gedeelte van de bijeenkomst kunt u zelf een onderwerp stellen, al geef ik wel de voorkeur aan een onderwerp van meer geestelijke aard. Wat stelt u voor?

Reactie: Wat beheerst de geesten in Ulster?

Antwoord: De geesten weinig. Maar de mensen hebben de duvel in en proberen die eruit te jagen en meteen een ander op het dak te sturen. Voor dergelijke dwaasheden hebben de mensen geen hulp van de geest nodig. Dat kunnen zij zelf goed genoeg. Zo, dat weet u dan ook weer. Maar noem je dat nu een meer geestelijk onderwerp? Mogelijk hebt u een ander idee?

Vraag: Kunt u iets zeggen over bewustzijnsverruiming?

Antwoord: Dat is voor de meeste mensen wel een noodzakelijk iets.

Vraag: Hier?

Antwoord: Ik maakte geen uitzonderingen.

Reactie: Ik dacht juist in het bijzonder wij hier.

Antwoord: Zelfkennis is natuurlijk goed, maar je moet ze niet op iedereen toe willen passen. Maar goed.

Laat ons eens iets gaan overwegen in verband met bewustzijnsverruiming.

In deze tijd is dat woord 'mode'. Mensen gebruiken bv. bewustzijnsverruimende middelen. Wat betekent: zij gebruiken middelen waardoor zij in een toestand van wereldvervreemding of halve bewusteloosheid komen, zo meer beseffende van zichzelf en mogelijk ook de wereld dan zij wisten dat bestond, om uiteindelijk terug te keren in een wereld waarin zij zich dan niet meer weten te bewegen. Het doel dat sommigen met het gebruik van deze middelen nastreven op zich, is natuurlijk mooi. Maar toch heb ik het gevoel dat zij de zaak beter anders zouden kunnen aanpakken.

Bewustzijnsverruiming betekent allereerst dat je meer aandacht moet hebben voor de waarden en krachten die in jezelf bestaan. Ik kan mij voorstellen dat er mensen zijn die alles bezien en menen: wat er in mij steekt is zo weinig. Maar wanneer je de proef op de som neemt valt het meestal heel erg mee. De mens is geneigd zich vast te klampen aan bepaalde denkwijzen en standpunten zonder ook maar in de geringste mate te beseffen dat deze soms voor hem allesbehalve nuttig of passend zijn. De meeste mensen beseffen ook niet, dat zij naar binnen toe heel anders zijn dan zij menen naar buiten toe te moeten zijn. Daarom is altijd het eerste wat noodzakelijk is, een poging jezelf wat beter te leren kennen. U moet wel begrijpen dat bewustzijnsverruiming geen bestreving impliceert in de zin van een je veranderen.

Het is een: leer jezelf kennen zoals je bent. Probeer te begrijpen wat er zoal aan wonderlijke werelden in jezelf bestaan. Probeer te beseffen dat de kleuren, die je als mens ziet, niet de enige kleuren zijn, die denkbaar en beleefbaar zijn. Begrijp je eigen beperktheid en besef evenzeer je eigen onevenwichtigheden.

Wanneer je dit hebt gedaan, moet je proberen je bewustzijn verder te verruimen door delen van je wereld bewuster te zien. Je kunt niet volstaan met een de wereld alleen zintuigelijk waarnemen. Want anders kom je niet veel verder. Een mens moet dus leren met zijn innerlijke ogen te schouwen. Dat is een mooie term, die aangeeft dat wij gebruik moeten maken als mens van de geestelijke zintuigen die wij hebben en ook de kracht-zintuigen van het levenslichaam dienen in te schakelen. Zintuigen dus waarover wij allen, wanneer wij op aarde leven kunnen beschikken. Door een je steeds weer concentreren op deze tweede vorm van waarneming ontstaat een tweede wereldbeeld. Dit is niet identiek met het stoffelijke wereldbeeld. In sommige punten is het zelfs tegengesteld. Dit beeld maakt ons duidelijk wat wij zijn en in wat voor een wereld wij ons werkelijk bewegen. Wij beseffen twee waarden, beleven twee werelden en kijken zo over de grenzen weg die normalerwijze onze wereld en ons besef daarvan beperken. Dat is dan werkelijk bewustzijnsverruiming.

Wij trekken altijd weer grenzen om ons heen, ondoorkoombare muren van: zo is het, zo hoort het, het kan niet anders, alleen zo is het logisch, alleen dit is redelijk. Maar wanneer wij werkelijk bewust willen gaan leven, dan is er veel wat buiten deze zelfgeschapen grenzen valt. Er zijn op aarde bv. vele zaken die geheel niet logisch zijn. Ik weet niet wie nu hier opeens aan zijn echtgenote denkt, maar ongetwijfeld is dit voorbeeld voor u juist. Er zijn heel wat dingen die niet redelijk zijn in het leven. Wat betekent, dat zij niet passen in ons beeld van wetten en regels. Maar zij bestaan desalniettemin. Er zijn werkingen en invloeden, die niets te maken hebben met alles wat mensen materieel kennen en weten, maar toch functioneren zij.

Onze wereld wordt groter wanneer wij leren deze grenzen af te breken. Maar dat wil niet zeggen, dat wij elke grens tussen het geestelijke en stoffelijke moeten gaan wegvagen. Die grens moet blijven bestaan. Want ons contact in een stoffelijke wereld is nu eenmaal gebaseerd op stoffelijke waarnemingen, op stoffelijk besef, de stoffelijke redeneertrant en zelfs op de stoffelijke emotionaliteit.

Maar doordat wij die andere wereld daarnaast kennen, zullen wij zelfs in de materiële beperkingen van een menselijk bestaan, binnen een menselijke maatschappij, die dingen voortdurend anders leren beseffen en zien. Wij zullen leren dat onze benaderingswijze niet de enig mogelijke is en zullen gaan beseffen dat naast de zichtbare machten en krachten er onzichtbare bestaan. Zoals wij zullen ontdekken, dat naast de stoffelijke muziek en hetgeen daarvoor soms doorgaat, er een andere wonderlijke wereld bestaat, die vol is van iets, wat je klank of harmonie zou kunnen noemen. Een wereld, waarin je kunt drijven tussen wolken van muziek, die toch diep in je klinkt en waarin je zelfs ervaren kunt hoe het wonderlijke spel van deze harmonische tooncontrasten voortkomt uit de werelden waarmee je verbonden bent.

Je zult leren, dat wat je ziet maar een klein deel is van de werkelijkheid. Je zult beseffen dat er rond elke mens kleuren zijn, dat er soms velden van kleur schijnen te drijven in een ruimte waar je doorloopt. Je ziet hoe er wolken, nevels, gestalten kunnen zijn, die het stoffelijke oog niet ziet en die je toch ervaart wanneer je er contact mee maakt. Je wereld wordt zo groter, je bewustzijn wordt ruimer, meeromvattend.

Maar bewustzijnsverruiming kan daarbij niet stilstaan. Want er komt toch ook een ogenblik waarop je moet gaan leren beseffen, dat de conclusies die je als mens pleegt te trekken, altijd weer ergens onjuist zijn. Je moet leren dat je als mens onvolledig bent, niet afgerond, dat je voortdurend meer moet zijn, meer moet kunnen en meer moet leren omvatten. Je moet je losmaken van het beperkte menselijke standpunt en steeds intenser leren leven in een totaalbestaan, waarvan het menszijn dat je nu kent, maar een enkele en beperkte uiting is. Wie zijn bewustzijn voldoende verruimt, die dobbert soms ook terug in de tijd, beseft soms vaag iets omtrent vorige incarnaties.

De beelden blijven vaag natuurlijk, maar je beseft dan toch ook iets omtrent deze delen van je volledige bestaan in de kosmos. De mens ziet zichzelf dan niet meer als een wezen dat slechts nu en in deze omstandigheden reageert. Hij gaat beseffen dat zijn wezen van nu het resultaat is van een zeer lange opbouwperiode. Hij gaat beseffen dat verborgen in het ik, ja zelfs deels in het stoffelijke ik, al die oude belevingen, krachten en waarden aanwezig zijn en ook nu door hem gebruikt kunnen worden. De mens die de belangrijkheid van dit alles beseft, zal in zijn streven natuurlijk naar technieken zoeken. Er zijn er vele. Denk eens aan meditatietechnieken, aan de eenvoudige scholingstechnieken en concentratietechnieken. Er bestaan zelfs stoffelijke associatietechnieken die voor dit doel gebruikt kunnen worden. Maar als je al die technieken nu eens samenvat en ziet wat daarachter schuilt gaat, dan zal dit volgens mij op het volgende neerkomen:

Het is niet voldoende jezelf te kennen, je moet ook jezelf leren uiten. Je moet niet spanningen en tegenstellingen in jezelf opsluiten, maar moet trachten deze in je wezen tot uiting te brengen, zodat zij hierdoor aanvaardbaar blijven en leven en innerlijk als een geheel beleefbaar blijven. Dan komt er een fase waarvoor je weinig woorden kunt vinden die juist en ter zake gebruikt kunnen worden. Want hoe kun je omschrijven, wat het is, wanneer het bewustzijn een hogere werkelijkheid gaat betreden?

Hoe heette die geleerde ook weer? Ik meen dat het Archimedes was, die in zijn bad uitgled over iets, mogelijk een stukje zeep, en toen uitriep: Eureka!! Want de man voelde zich opeens in het water veel lichter dan daarbuiten. Zoiets is het nu wanneer je contact maakt met een andere, vaak hogergenoemde, wereld. Je weet vaak niet eens hoe je tot dit contact gekomen bent. Mogelijk ben je uitgegleden over een gedachte. Je hebt mogelijk even één van de regels van concentratie of innerlijke manipulatie verwaarloosd, bent even afgedwaald. Nu, opeens, voel je het. Ik ben lichter. Er is kennelijk een wet die bepaalt: wanneer je met een andere wereld in contact komt, voel je je anders, dan ben je anders. Hoe? Ja, hoe moet ik u dat nu omschrijven?

Bewustzijnsverruiming houdt in ieder geval in, dat je beseft: ik ben ook nog anders. Je beseft dan: de omstandigheden bepalen voor een groot deel hoe ik mij voel en hoe ik mijzelf ervaar, zo goed als de wijze waarop het ik de wereld beseft op een gegeven ogenblik door omstandigheden mede bepaald kan zijn. Ben je in staat de vreemde krachten, het vreemde licht van deze nieuwe wereld erbij te betrekken, dan ontdek je opeens: Ik ken nog wel alles wat in mijn normale wereld thuishoort, ben er mogelijk nog aan gebonden enz., maar ik zie het anders, beleef het anders, voel mijzelf anders en de banden, de gebeurtenissen en wat dies meer zij hebben voor mij nu een andere betekenis die meeromvattend schijnt te zijn.

Wie zo zichzelf gaat beleven zal ook zijn eigen mogelijkheden opeens vanuit een ander standpunt benaderen. Wat er dan gewoonlijk op neerkomt, dat je ook veel meer en heel andere dingen dan normaal kunt doen, ook in de stoffelijkheden wereld. Iemand die werkelijk komt tot een dergelijke uitbreiding van bewustzijn, kun je misschien enigszins vergelijken met een verlamde die normaal alleen met moeite zich kan voortbewegen, mits hij beschikt over een paar krukken. Nu stapt die mens in een zwembad. Zijn gewicht wordt anders, zijn beheersing van zijn ledematen wijzigt zich. Hij kan opeens weer spelen, dartelen. Dit duurt, tot hij uit het water weer de kant op moet. Dan loopt hij weer met zijn krukken. Het bad op zich is niet genezend, maar hij krijgt de gelegenheid zijn spieren te oefenen, zodat na enige tijd toch wel een grotere beweeglijkheid bereikt wordt en zijn ledematen iets sterker worden.

Deze parabel geeft enigszins de situatie aan van een mens die bewust wordt van hogere werelden: Het is voor een mens mooi in de lichtende werelden rond te dolen. Het is wonderlijk alle kleurvlakken te doorsnijden, zoals het een wonderbaarlijk beleven is wanneer je de kosmische melodieën in jezelf hoort ontstaan. Maar op het eerste gezicht heb je er verder niet veel aan. Dat is ook waar, tenzij je al die belevingen en ervaringen leert gebruiken voor datgene waarvoor zij gebruikt moeten worden: voor oefening. Bewustzijnsverruiming impliceert een steeds weer je oefenen, ook in andere bewustzijnstoestanden dan de normale, zodat je steeds meer delen van je bewustzijn en vermogens beheerst zult kunnen gaan gebruiken wanneer je

weer onder de normale handicap van het stofmenselijke bestaan zult moeten gaan denken, reageren en werken.

Als vanzelfsprekend zeg je dan ook: Degene die het bewustzijn wezenlijk verruimt en hierin wezenlijk zichzelf tracht te ontplooien, vergroot ook zijn mogelijkheden, zelfs gedurende de ogenblikken waarin het geheel van zijn bewustzijn zich weer noodgedwongen concentreert op zijn eigen beperkt wereld. Maar er komt een ogenblik, waarop hij alles, wat in het verruimde bewustzijn, deze toestand van vollediger bestaan, denkbaar is, reproduceert, zelfs binnen de beperking van een menselijk zijn. En als je dat bereikt hebt hoeft je niet meer te doen, zo dacht ik. Want de gehele bewustzijnsverruiming heeft toch alleen maar ten doel meer dan je werkelijke ik te kunnen leven en reageren. Je wordt er dus niet méér van en niet beter van. Je wordt alleen meer jezelf en leert je eigen vermogens en krachten beter gebruiken. Ik dacht dat ik het hiermee volledig genoeg had gesteld, maar indien het niet zo is ...

Vraag: Is je karakter het rooster van de toekomst?

Antwoord: U stelt dus dat gebeurtenissen uit je karakter voortkomen en het ik bepalen. Het is een stelling, die ik helaas wel meer bij de mensen aantref. Mag ik u een tegenvraag stellen? Bepaalt het kostuum dat u aan hebt, uw werkelijke mogelijkheden? U zult met mij eens zijn dat het antwoord hier neen dient te luiden. U zult wel hieraan toe kunnen voegen: Wanneer ik gekleed ben op een bepaalde wijze, zal ik mijn gedrag daaraan gewoonlijk wel zoveel mogelijk aanpassen. Voor uw karakter zou je het ook zo kunnen stellen: Uw karakter is geen rooster voor de toekomst maar a.h.w. het gewaad – men zou kunnen zeggen met een woordspeling de habitus, de gewoonte – waardoor je komt tot een overwegend eenzijdige uiting. Maar je blijft het geheel van je capaciteiten behouden. Wanneer je toekomst dus bepaald zou worden door je karakter, zo zou dit volgens mij alleen te wijten zijn aan het feit dat je nooit verder in jezelf hebt willen zoeken en blijft staan bij de uiterlijkheden van je bestaan. Hopelijk is dit duidelijk genoeg.

Vraag: Is de bewustzijnsvorm die u het laatste beschreef reeds een halve inwijdingsvorm?

Antwoord: Laat mij het zo stellen: het woord inwijding is een woord dat mensen gebruiken om duidelijk te maken dat door een beleven een toestand ontstaat voor een mens, die andere mensen nog niet kennen. Maar bewustzijnsverruiming is dus kennelijk grotendeels of geheel identiek met dit begrip van inwijding. Ook dit betekent het bereiken van een nieuwe bestaanstoestand en het als zodanig juist beleven en verwerken van alle dingen in je gehele bestaan. Ik zou dus zeggen: wanneer je bewustzijn ruimer wordt in de door mij omschreven zin, is het een inwijding, een hele en geen halve.

Hoe je zoiets dan verder zou willen klasseren lijkt mij een zuiver menselijke zaak. Ik heb altijd weer een wat vreemd gevoel wanneer ik iemand ontdek die zich ingewijde noemt. Ik heb zelfs eens iemand ontmoet die zich grootmeester noemde. Groot was hij, als kletser, maar het meester zijn, van zich of geestelijke waarden mankeerde volgens mij toch wel. De mens gebruikt indelingen en begrippen als inwijding volgens mij alleen maar om iets uit te drukken waarop hij anders geheel geen vat heeft. Maar elke vorm van uitbreiding van bewustzijn is volgens mij het betreden van een wereld met geheel nieuwe mogelijkheden, die ik persoonlijk inwijding zou noemen.

Vraag: Waarom zegt u dat je tegenstellingen niet alleen in je moet ervaren, maar ook tot uiting moet brengen?

Antwoord: Stel dat je erg gelukkig bent. Zeg dan niet tot jezelf dat je vooral niet gek moet doen; doe maar rustig gek. Hierdoor zet je je geluk om in iets wat deel van je wereld is. Beheers je je te zeer, dan is het geluk iets wat in je opgesloten blijft, een spanning waardoor je niet geheel jezelf zult kunnen zijn en bijkomende spanningen van welke aard dan ook niet zo goed meer kunt verwerken. Ervaar je woede, onbehagen e.d.? Uit het. Indien je anderen daarin niet wilt moeien, best, schrijf het desnoods alles neer. Maar zorg dat je het uit. Alleen dan zul je de spanningen in jezelf kunnen ontladen en zul je verdere belevingen en emoties goed en zuiver kunnen verwerken. U zult minder gespannen zijn, een betere relatie kennen met uw medemensen en bovendien een juister begrip kunnen handhaven van uw grotere werkelijkheid. Daarom stelde ik dit.

Voldoende? Dan sluiten wij met het slotwoord.

SLOTWOORD

Daar staat hij, voelt zichzelf groot.
grootmeester, heerser, kenner van de wet,
kortom: vergeestelijkte Bleke Bet,
die in zijn eigen roem verzinkt
en zo zijn opdracht niet meer kent:
te zijn als mens met medemens.
Hij kent niet meer de grens,
die ligt tussen werkelijkheid en schijn.
Hij maakt het werelddeel van eigen zijn
en wil zijn eigen denken
schenken aan anderen, zonder zelf te weten,
hoezeer hij zelf nog denken moet
en ook geen daad nog mag vergeten.
Daarom zeg ik tot de mens:
een opdracht is u uit licht en werkelijkheid gegeven.
De taak voor ieder die bestaat is: vol bewust te leven.
Er is niets in het kosmisch zijn,
zij het verborgen in het hoogste licht
of nog verborgen in de schijn van stof en duisternis,
dat niet behoort tot je bestaan.
Je bent een eenheid, zelfs de waan die leeft in,
rond, met je soms is deel van die totaliteit.
Je bent één wezen en één kracht,
één band van eeuwigheid,
met een enkele letter voor een ogenblikje
in deze waan van tijdsgebeuren neergeschreven.
Je opdracht mens is: te leven.
Te vinden licht en harmonie, de broederschap.
Te zijn, gelijk met ieder,
te gaan je eigen pad en kennende je eigen weg,
geen ander ooit zijn eigen zijn,
pad of weten te ontzeggen.
Het is samengaan, soms overleggen,
soms delen van eenzelfde waan,
tot je licht uit al ontstaat en de totaliteit je kennen doet:
Wie groot zich noemt, hij heeft zichzelf misleid.
Wie meester heet
wordt zo genoemd,
omdat anderen zichzelf niet kennen,
maar wie de werkelijkheid beleeft,
ervaart hoe heel de kosmos je een eenheid geeft,
niet om je te verheffen,
maar opdat je eindelijk je taak vervult:
bewust en kosmisch leven,
volbrengend uit je eigen zijn.

Goedenavond.

d.d. 22 november 1974